

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5418010017
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Polka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5418010017.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Polku a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a JUDr. Moniky Liptákovej, na verejnom zasadnutí konanom 2. apríla 2019 prejednal odvolanie podané obžalovaným K. O., nar. XX.X.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 2T/3/2018-253 z 29.11.2018 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného K. O. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 2T/3/2018-253 z 29.11.2018 bol obžalovaný K. O. uznaný za vinného, že:

v Q. L. a všade tam, kde sa zdržiaval v období od 13.1.2016 do 29.11.2018, si ako rodič neplnil svoju vyživovaciu povinnosť, ktorá mu voči synovi F., nar. XX.X.XXXX, vyplýva priamo zo Zákona o rodine, pričom jej rozsah bol určený rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín, sp.zn. 8P/90/2013 z 5.12.2013 sumou 120,- Eur mesačne vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky V. O., nar. XX.X.XXXX, pričom za uvedené obdobie bola v rámci exekučného konania vedeného pod č. EX 395/2014 vymožená celková suma 1 012,40 Eur a obžalovaný uhradil k rukám matky maloletého dieťaťa sumu 250,- Eur, pričom takto konal napriek tomu, že v rozhodnom období bol zamestnaný, teda mal finančné prostriedky, čím mu za uvedené obdobie vznikol dlh na výživnom vo výške 2 697,60 Eur, pričom rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín, sp.zn. 9T/27/2015 zo dňa 12.1.2016, právoplatným dňa 21.7.2016, bol uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. b) Tr. zák.,

čím spáchal prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Tr. zák., za použitia § 138 písm. b) Tr. zák. Za to bol odsúdený podľa § 207 ods. 3, § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2, § 49 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 29.11.2018 (č.l. 248-249 spisu) vyplýva, že rozsudok okresného súdu bol vyhlásený v neprítomnosti obžalovaného. Po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku prítomný prokurátor uviedol, že sa vzdáva práva podať odvolanie voči vyhlásenému rozsudku, čo do výroku o vine aj výroku o treste.

Dňa 8.2.2019 okresnému súdu bolo doručené písomné podanie obžalovaného K. O. s nasledovným textom:

„Odvolanie sa na Okr. súd v Dolnom Kubíne voči rozsudku, ktorý som obdržal a prevzal s prihladením na skutok, ktorý som spáchal a som si ho vedomý. Tento rozsudok je za tento skutok veľmi neprimeraný. Preto žiadam súd o zníženie trestu na minimum a v podmienke. Vzhľadom na to, že mi exekútor zablokoval osobný účet a nenechal mi ani zákonom stanovené minimum, nie som schopný platiť a nemám z čoho žiť a musím sa pretĺkať ako viem. Momentálne idem pracovať na pracovnú zmluvu pre spoločnosť Billa na pozíciu pekár od 4.2.2019. Za porozumenie vopred ďakujem.“

Súdny spis neobsahuje vyjadrenie príslušného prokurátora k odvolaniu obžalovaného K. O..

Na verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom prokurátor uviedol, že považuje rozsudok okresného súdu za zákonný, a preto navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietnuť. Obžalovaný uviedol, že trvá na svojom odvolaní. K tomu, že neplatí výživné, ho donútili životné okolnosti, exekútor mu strháva všetky peniaze, ktoré zarobí, nenecháva mu ani životné minimum, chodí odovzdávať krvnú plazmu do Rakúska, aby si zarobil aspoň nejaké peniaze na živobytie.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., obsah odvolania spĺňa náležitosti § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Obžalovaný K. O. podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa len proti výroku o treste, ale odvolací súd vykonal všeobecný prieskum rozhodnutia súdu prvého stupňa o vine, ako i prieskum konania, ktoré predchádzalo odvolaním napadnutému výroku rozsudku súdu prvého stupňa, pretože z pohľadu zákona a spravodlivosti žiadny trest nemôže obstať pri nezákonnom rozhodnutí o vine páchatel'a.

Odvolací súd zistil, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu (prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/, písm. c/ Tr. zák., za použitia § 138 písm. b/ Tr. zák.) je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na priebeh hlavného pojednávania v konaní pred prvostupňovým súdom, na ktorom obžalovaný K. O. v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. urobil vyhlásenie, že je vinný zo skutku uvedeného v obžalobe. Obžalovaný zároveň odpovedal kladne na otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por. Súd prvého stupňa uznesením podľa § 257 ods. 7 Tr. por. vyhlásenie obžalovaného K. O. prijal.

Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa si vytvoril dostatočný skutkový základ k rozhodnutiu o druhu a výmere trestu. Na tomto mieste krajský súd poznamenáva, že argumenty obžalovaného uvedené v písomných dôvodoch odvolania neboli spôsobilé zvrátiť druh a výmeru trestu, ktorý bol obžalovanému uložený rozsudkom súdu prvého stupňa.

Skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožňuje s právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku v súvislosti s výrokom o treste, nemôže sama osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Súd prvého stupňa rozviedol svoje skutkové a právne úvahy vo vzťahu k výroku o treste, ktoré si odvolací súd osvojil v plnom rozsahu a v podrobnostiach na ne aj vo svojom rozhodnutí poukazuje. Na tomto mieste krajský súd pripomína, že v dvojštánčnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého stupňa a nadriadeného súdu tvoria jednotu a v prípade, ak si nadriadený súd osvojuje správnosť záveru

napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, je potom jeho úlohou zamerať sa na riešenie odvolacích námietok obžalovaného.

V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (II.US 78/05, III.US 264/08, IV.US 372/08) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok z 15.2.2017 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok z 27.9.2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31, § 33). Z dôvodov odvolania obžalovaného je nesporné, že obžalovaný primárne namieta neprimeranosť uloženého trestu odňatia slobody a domáha sa „zníženia trestu na minimum a v podmienke“.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov, vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov, robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Pritom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

V súvislosti s namietanou neprimeranosťou uloženého trestu odvolateľom treba dodať, že záver o primeranosti trestu je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie. Možno konštatovať, že páchatel'a môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou zmieriť len spravodlivý trest. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu, z toho vyplýva, že v prípade, ak bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie - bezprávie voči neprimerane potrestanému páchatel'ovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivý je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste.

Okresný súd správne aplikoval pri úvahách týkajúcich sa ukladania trestu ustanovenie § 34 ods. 4 Tr. zák., podľa ktorého pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Súd prvého stupňa správne aplikoval všetky hmotnoprávne ustanovenia rozhodujúce pre uloženie druhu a výmery trestu, vrátane správneho zistenia poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. l) Tr. zák. a priťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. m) Tr. zák. Krajský súd uzatvára, že okresným súdom uložený trest odňatia slobody vo výmere 14 mesiacov považuje za zákonný, primeraný a spravodlivý. Tento zákonný stav neboli odvolacie argumenty obžalovaného spôsobilé zvrátiť v rámci odvolacieho konania.

Stavu vecí a zákonu zodpovedá aj postup okresného súdu podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák., pri aplikácii ktorého zákonného ustanovenia súd prvého stupňa obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Reálne garantovanie a uplatnenie základného práva na súdnu ochranu aj v súdnom konaní trestnom neznamená, aby všeobecné súdy preberali skutkové a právne názory strany konania, ktoré v okolnostiach konkrétneho prípadu súvisia s uloženým druhom a výmerou trestu.

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku obžalovaným, a nezistil žiadne pochybenie. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por. alebo § 371 ods. 3 Tr. por., aj keď s poukazom na priebeh konania pred okresným súdom prichádza do úvahy v prípade obžalovaného K. O. len dovolanie z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Na základe týchto skutočností potom krajský súd, ako súd odvolací, odvolanie obžalovaného K. O. podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.